

**ŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTKÓW W WARSZAWIE**

ARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U W X Y Z

NR 1408

Obiekt

KAMIENICA

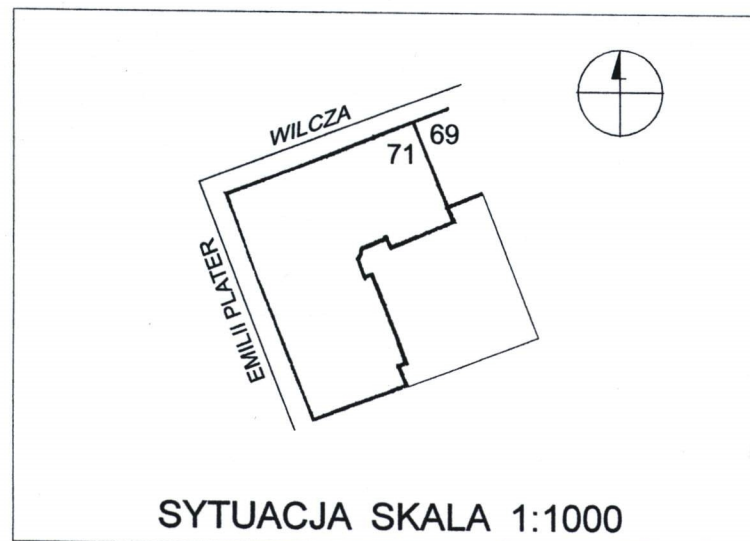
2. Czas powstania

1938 r.

3. Miejscowość

WARSZAWA

Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres

ul. WILCZA 71
nr hip. [REDACTED]

5. Przynależność administracyjna

województwo: MAZOWIECKIE

gmina

dzielnica: ŚRÓDMIEŚCIE

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna przed I VI 1975

województwo: WARSZAWSKIE

powiat.: WARSZAWSKI

8. Właściciel i jego adres

m.st. Warszawa

9. Użytkownik i jego adres

Zarząd Domów Komunalnych Warszawa-śródmieście,
Administracja Domów Komunalnych nr 11;
Wspólnota Mieszkaniowa

10. Rejestr zabytków

Wilcza, początkowo sięgająca tylko od Alej Ujazdowskich do Marszałkowskiej, w 1881 roku została przedłużona do Wielkiej (ob. Poznańskiej), następnie zaś do ulicy Koszykowej. Długo jeszcze ulica istniała praktycznie tylko w swojej części wschodniej; od Marszałkowskiej na zachód ciągnęły się ogrody i sady, a w nich drewniane domki. W roku 1877 w „*Taryfie domów...*” odnotowana jest po raz pierwszy ulica **Nowo-Wilcza**, na której wymieniono osiem działek, w tym m.in. wielką parcelę nr 1 (numer hipoteczny 1758 a, b), należąca do Antoni Babickiego. W 1886 parcela została przez Babickiego podzielona na kilka działek budowlanych (m.in. nr hip. 5306, 5307, 1758 b). W 1891 roku posesja nr 1758 b (ob. nr 71) była własnością Jerzego Płotnikowa, podobnie jak sąsiednia działka nr hip. 5307. W roku 1897 w narożniku działki znajdowały się dwa niewielkie murowane obiekty o nieregularnym rzucie, którym towarzyszyły niewielkie zabudowania drewniane, pozostałą część dużej parceli zajmowała zielen. W 1915 r. właścicielami obu posesji byli spadkobiercy Płotnikowa, zmarłego w 1912 r. W roku 1930 trzy działki oznaczone numerami 67, 69, 71 należały do małżonków Marcelli i Bronisława Zalewskich oraz Bajli Hufnaglowej i Gizeli Hufnagłówny. W 1937 r. parcele te zakupiła rodzina Horowiczów; właścicielem narożnej działki nr hip. 1758b (nr 71) został Mojżesz Horowitz, sąsiednie działki - nr 67 i 69 - należały do dzieci Mojżesza - Gity i Józefa Horowitza. W 1938 roku na posesji nr 71 (i - równolegle na działkach nr 67/69) wybudowano dwie luksusowe kamienice połączone przejściem. Autorem projektu obu budynków był architekt i przedsiębiorca budowlany **Józef Steinberg** (dyplom w 1925 r., zginął 1942 ?).

Określenie stylu: kamienica jest wybitnym przykładem architektury funkcjonalizmu lat trzydziestych XX wieku z elementami sztuki art-deco.

Sytuacja: budynek wzniesiony na dużej parceli położonej na południowo-wschodnim narożniku skrzyżowania ulic Wilczej i Emilii Plater, obie elewacje usytuowane w zabudowie zwartej, główne wejście do budynku w elewacji północnej, w elewacji zachodniej brama prowadząca na podwórze.

Materiał, technika wykonania: budynek murowany z cegły ceramicznej, podpiwniczony, stropy żelbetowe, gęstożebrowe typu Ackermana, stropodach konstrukcji drewnianej płatwiowokleszczowej, dach kryty papą; elewacje oblicowane płytami jasnoszarego piaskowca; balustrdy balkonów oraz krata bramy stalowe, kute; główna klatka schodowa żelbetowa, schody oblicowane marmurem; na ścianie przejazdu bramnego pasy z marmuru; drzwi w hallu w chromoniklowanych ramach; stolarka okienna drewniane, okna skrzynkowe.

Rzut: budynek wzniesiony na rzucie litery „L”, złożony z dwóch skrzydeł na planie prostokąta, ustawionych pod kątem prostym, z narożnikiem ponad parterem półkoliście zaokrąglonym; każde ze skrzydeł dwu-i półtraktowe; wejście główne w elewacji północnej, klatka schodowa o schodach zabiegowych z duszą; w elewacji zachodniej w skrajnej osi od południa szeroki przejazd bramny; druga klatka schodowa w skrzydle od ul. Emilii Plater, dostępna od strony podwórza; na parterze elewacji zachodniej budynku lokale użytkowe; na każdym piętrze po cztery duże mieszkania.

Bryła: VI i V-kondygnacyjna, złożona, nakryta dachem płaskim.

Elewacje frontowe: VI-kondygnacyjne, w elewacji północnej w skrajnej osi od wschodu płytki ryzalit z pionowym pasem dużych okien klatki schodowej wypełnionych luksferami, w parterze oblicowany linearnym boniowaniem z płyt piaskowca, ujęty wzdłuż krawędzi pionowymi pasami kamiennych płyt o fakturowanej powierzchni; kondygnacja parteru tej części lekko cofnięta, rozdzielona pośrodku gładkim słupem, w górnych kondygnacjach w dwóch osiach duże, poziome, czteroskrzydłowe okna, poniżej których ciągi kwadratowych płytek wysuniętych przed lico elewacji. Narożnik budynku ponad parterem zaokrąglony, w każdej kondygnacji balkony o pełnych balustradach oblicowanych kamieniem, zamknięte niską, kutą, stalową balustradką. W elewacji zachodniej w dwóch osiach przy narożniku okna i dekoracje elewacji jak w części północnej; w osi skrajnej od południa płytki ryzalit, w którego parterze duży kwadratowy otwór przejazdu bramnego zamknięty ażurową kutą kratą, wyżej – poziome prostokątne okna; w pozostałej części elewacji w trzech osiach od południa duże czteroskrzydłowe okna ujęte wspólnym obramieniem, pod oknami umieszczony ciąg wąskich pionowych kamiennych płytek.

Przejazd bramny: ściana podzielona szerokimi pionowymi pasami obłożonymi polerowanym marmurem, na stropie dekoracja z oprofilowanych prostokątnych płycin.

cd opis na **wkładce nr 1**

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
14. 387 m³	ok. 3920 m²	mieszkalno-użytkowe	mieszkalno-użytkowe
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) <ul style="list-style-type: none"> • 1991 r. – wymiana pokrycia dachu i obróbek blacharskich • 1993 r. wymiana instalacji c.o. 		19. Stan zachowania(fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) <p>Ogólny stan techniczny obiektu dobry. Na części kamiennych płyt elewacji ś postrzałów; kamienne płyty zabrudzone, pociemniałe. Na głównej klatce schodów stopnie dolnego biegu z ubytkami na krawędziach i licznymi flekami. Tynki na elewacjach podwórzowych z licznymi plamami i przebarwieniami.</p>	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie <p>Oczyszczenie kamiennych okładzin elewacji; odnowienie elewacji podwórzowych; uzupełnienie ubytków marmurowych stopni.</p>			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

Archiwum Państwowe m.st. Warszawy:

- "Taryfa domów miasta Warszawy i przedmieścia Pragi"- lata: 1881, 1882, 1887, 1897, 1918, 1930
- Zbiory Kartograficzne, Zespół 1001/IV, sygn. L 734 (1897)
- Akta Nieruchomości, sygn. 7573 (rok 1937)

Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie.

- Karta ewidencyjna budynku przy ulicy Wilczej nr 69, autor: Joanna Gizejewska, Warszawa czerwiec 2002

Archiwum Zarządu Domów Komunalnych Warszawa-Śródmieście:

- Dokumentacje techniczne budynku

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej:

Anna Radźwicka-Milczewska, grudzień 2004 *PR*

plany, rysunki: j.w. - na podst. inwentaryzacji z archiwum Zarządu Domów Komunalnych Warszawa-Śródmieście. *PR*

Fotografie: **Anna Radźwicka-Milczewska, grudzień 2004** *PR*

miejsce przechowywania negatywów: u autora

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

22. Bibliografia

- Encyklopedia Warszawy, pr. zb. pod red. Barbary Petrozolin-Skowrońskiej, Warszawa 1994
- Jaroszewski T.S, „Piękne dzielnice. Uwagi o architekturze luksusowej w Warszawie latach trzydziestych”, w: Sztuka lat trzydziestych, Warszawa 1991
- Leśniakowska M., Architektura w Warszawie lata 1918-1939, Warszawa 2000 r.
- Szwankowski, Ulice i place Warszawy, Warszawa 1963

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki – wkładki szt. **6**

1. Miejscowość

WARSZAWA
woj. mazowieckie

5. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KAMIENICA, ul. WILCZA 71

6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

cd opisu obiektu; zdjęcia
cd opisu obiektu

Elewacje podwórzowe: IV-kondygnacyjne, tynkowane, w pasie przyziemia obłożone żółto-beżową cegłą klinkierową; elewacja zachodnia 4-osiowa, po dużych czterodzielnych oknach drugiej osi od południa poziome prostokątne płyciny z drobnym pionowym żłobkowaniem; elewacja północna trójosiowa, jednoosiowym uskokiem od zachodu; narożnik ćwierćkolisty wyoblony. Drzwi wejściowe w elewacji północnej – trójskrzydłowe, przeszklone, rama stalowa; kuta krata o dekoracjach geometrycznych w stylu art - deco; uchwyt mosiężny, pionowy. **Hall:** ściany oblicowane jasnobrązowym gruboziarnistym marmurem; podziały ramowe z kamienia ciemnobrązowego, na posadzce płyty marmurowe beżowe i szare o układzie ramowo-geometrycznym; na parterze posadzka jasnoszarego lastriko z ciemnoszarymi podziałami ramowymi; drzwi w hallu o niklowanych ramach i poziomych listwach, trójskrzydłowe, przeszklone.

Główna klatka schodowa: schody i podesty z okładziną białego marmuru, na podestach z dekoracją ramową z ciemniejszego kamienia; balustrada schodów niklowana, z poziomych listew; obudowa szybu windowego metalowa, o podziałach geometryczno-ramowych, przeszklona; drzwi do mieszkań fornirowane. N bocznej klatce schodowej – schody z lastriko, balustrada stalowa.

Podwórze: część nawierzchni wyłożona żółto-beżowymi cegłami klinkierowymi, część betonowymi płytami chodnikowymi, wzdłuż południowej granicy niski klinkierowy mur; we wschodniej części podwórza pozostałości niewielkiego ogrodu; brama łącząca podwórza budynków nr 71 i 69 wtórnie zagrodzona.

Instalacje: c.o., wod.kan., gazowa, elektryczna, windy, bramofon.

Wkładkę założył: Anna Radźwicka-Milczewska, grudzień 2004

Miejsce przechowywania negatywów: archiwum autora karty

1. Miejscowość

WARSZAWA
woj. mazowieckie

5. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KAMIENICA, ul. WILCZA 71

6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

ZDJĘCIA

5

6

7

8

1. Miejscowość

WARSZAWA
woj. mazowieckie

5. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KAMIENICA, ul. WILCZA 71

6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

ZDJĘCIA

9

10

11

12

1. Miejscowość

WARSZAWA
woj. mazowieckie

5. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KAMIENICA, ul. WILCZA 71

6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

ZDJĘCIA

13

14

15

16

1. Miejscowość

WARSZAWA
woj. mazowieckie

5. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KAMIENICA, ul. WILCZA 71

6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

ZDJĘCIA, OPIS ZDJĘĆ

OPIS ZDJĘĆ:

1. Widok narożny kamienicy
2. Elewacja północna (od strony ul. Wilczej) – fragment
3. Elewacja północna (od strony ul. Wilczej) – fragment
4. Główne wejście do budynku
5. Narożnik i elewacja zachodnia
6. Elewacja zachodnia (od strony ul. E. Plater) - fragment
7. Widok ogólny elewacji zachodniej
8. Fragment elewacji zachodniej
9. Krata bramy
10. Wnętrze przejazdu bramnego
11. Widok elewacji tylnej skrzydła od ul. Wilczej
12. Widok narożny elewacji tylnych
13. Fragment hallu
14. Fragment hallu
15. Fragment klatki schodowej (parter)
16. Fragment klatki schodowej – marmurowe stopnie, balustrada schodów
17. Podest klatki schodowej
18. Klatka schodowa – drzwi do mieszkań

18

17

1. Miejscowość

WARSZAWA
woj. mazowieckie

5. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KAMIENICA, ul. WILCZA 71

6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

RZUTY

